

„Edinost“ izhaja vsako drugo in četrto sabota vsakega meseca in velja za Trst vse leto gl. 2 kr.— zunaj Trstu po pošti vse leto . 2 . 40 polu leta . 1 . 20 četrt 70 .
Za oznanila, kakor tudi za „poslanice“ se plačuje za navadne trislopnice vrste:
8 kr. če se tiska 1 krat
7 2 krat
6 3 krat
Za večje črke po prostoru.

EDINOST

Posamezne številke se dobivajo po 7 kr. v tabakarnah v Trstu pri pošti, pod obokom tik Kalistrove hiše, na Belvederu pri g. Bertolinu, v okolici: Na Opčinah v loteriji, na Proseku pri g. Gorjupu, v Barkoli pri g. Ani Takan in v Bazovici pri Ani Tuš, v Skednji pri Fr. Sanein M. Magdalen z g. J. Ježu. Naročnina in vsa pisma naj se pošiljajo uredništvu v Trstu.

Glasilo slovenskega političnega društva tržaške okolice.

„V edinosti je moč“.

AVSTRIJE BOLEZEN.

Navadno se opazuje pri bolnikih, kateri imajo nevarne bolezni, da vedno trdijo in si obetajo nadej, katere so neizvršljive, ne gleda tak bolnik rad na opomin dobrega zdravnika, ki mu priporoča brzdaje želj, katere bolno truplo strastno zbuja. Bolnik ostane vedno stari grešnik, če tudi ga narava in lastna notora opominja kratkotrajne prihodnosti.

Ko pa začne čas namikati vedno tužnejši kazalec pogube, takrat se oklene bolnik z vso močjo vseh pripomočkov, ki so mu bili prej zvesta zdravila in krepila trdnega trupla in bistrega duha. Naša država je bolna, ta bolezen ni nova, leta in leta razjeda zdravo osrčje, zdravniki, ki poznajo bolezen, bili so redkokrat poklicani, da dokažejo škodljivega raka in sredstva, s katerimi bi se odpravil, odstopiti so morali in se umakniti takim, kateri zdravijo Slovanstvo za Avstriji nevarno *nemško rumeno mrzlico*.

Koliko receptov se je že pisalo bolnej Avstriji, kolikokrat se je ves kostnjak bolehnje Avstrije do pičiče popisal, ni se izpustilo ničesa, kar je dokazovalo hiranje, tudi se ni izpustilo, kar jo oživlja, kar jo je že smrti otelo in na kateri podlogi more še dalje živeti, ako neče mršavo životariti in se zvrhota k nogam trilasnega železnega moža.

Slovan je jeklen oklep Avstriji, le on more ubraniti škodljivo rejo, ki na vse nepredvidne pritiske zajeda temelj stavbe, katero nosijo zvesta slovanska srca, in branijo krepke lastnosti i značaj pravega Slovana. Da je ta nadležna bolezen spoštovalcem pruske pikelhaube uže enako trihinam v drob zlezla, in one vrste ljudi najbolj grize, kateri so od žulov ubogega kmeta plačani, to je nepotrebno omenjati.

Da bi zdravniki sedanje bolne Avstrije zdravili prusko nemško mrzlico, in gojili le pravično enakopravnost, danes bi stala Avstrija mogočna in nepremagljiva; ker pa je v nasprotnih rokah ter ni pričakovati okrevanja po sedanjem stanju, vznemirja kolovodje v višjih krogih in postaja stvar dvomljiva. Druga velika bolezen Avstrije so sorodniki Turka, Azijati Madžarji, nesrečni dualizem, ki je našej polovici uže to-

liko novcev požrl ter zahteva še vedno svoje žrtve. Cislahtanija je drv, ki objeda osrčje Avstrije, da veni in peša, Madžari so oni lobodar, ki niči trdni stoletni hrast.

Naši dunajski kolovodji stoje v svojej centralističnej trdnjavi obleženi od madžarskega pritiska, ter se morajo podajati stopinjo za stopinjo, večina države je pa z grmansko trto, ki sta jo Beust, Giska e C. pletla, tako zamotana, da se bode teško iz nje odmotati. Da bi bila Avstrija zdrava, poznalo bi se jej na slovenskem obličji, mirne, vesele barve bi imel nje obraz. Tuji državljani, ki prebirajo statistiko Avstrije, nemorejo se prečuditi, da sedi v državnem zboru večina nemških poslancev.

Kdor brebira politični Schvindell Chobrusa nemških centralistov, katerih več v državnem zboru sedi, kdor prebira parlamentarne debate, posebno Kronawetterjev govor, ako v poštev jemlje Offenheimovo obravnavo in če preštudira vstanovljenje raznih dunajskih bank in barantij s koncesijami železnic in pogleda korenike kraha, ki še vedno žrtve tirja, mora vsklikniti: Uboga bolna Avstrija, koliko časa bodeš še v neznosnem stanju životarila!

Iz strahljivosti centralisti gubé gospodarstvo, predejo svojo vrv dalje, začelo jim je primanjkovati tvarine, delo gre le še s polzevo slepoto dalje, in čas nij več daleč, ko se centralistični skorpion sam smrtnim želom ugonobi in zavda.

Avstrija pa se znebi škodljive bolezni in bode v svitu to, kar ima biti, če je slovanska.

Tržaški deželni zbor

je morda naj imenitniši mej vsemi avstrijskih dežel zaradi praznih utopij in posebnosti, ki jih vroče glave laške stranke enako zlatim gradovom v oblake zidajo.

Nepravičnost in neumorni nagib: pollaščevanje Slovencev v okolici, teroristično postopanje proti vsem narodnostim neitalijanskega jezika vtisnil je pečet našemu deželnemu zboru, da izobraženi človek studom sodi stranko, katera vsem prej služi, nego lastnej deželi, katero zastopa in za katere koristi bi moral delati. Zagrizla laška večina tržaškega deželnega zbora nema v prvi vrsti avstrijskega čuta, ona škili čez Adri-

jo, vsaka sapica od tam oživlja živce teh patronov, da ne morejo skriti poželenja, kamor jim srce vedno vleče. Večina trž. deželnega zbora tirja stvari od vlade, katere se nikakor ne skladajo z delovanjem in terorizmom, s katerim pritiskajo v vseh slučajih na slovensko okolico. Kričač Hermet se je vedno protivil vsakej pravični prošnji okoličanov in se je nazadnje še zmislil, kako bi bilo mogoče okoličane neškodljive storiti, da bi mu ne mogli v zborih krivice očitati in protestirati zoper teroristične nakane laške večine. Po več nemirnih nočeh je stuhtal nov volilni red, s katerem bi bil, ako bi cesarsko sankcijo dosegel, okolico popolnem vničil, pa so uže še drugi, ki ne puste, da bi njegovo drevo do nebes zrastle in to so naši vrli okoliški poslanci, ki uže peto leto branijo in zavirajo, da je želja večine laške stranke še vedno želja ostala in tudi mislimo, da ne pride več na dnevni red. Pet laških let uže kuje sivi Hermet novo volilno reformo, pet let uže uživa večina tržaškega dežel. zbora blamažo, da daleč po sosednih deželah odmeva in dela čast temu, komur gre.

Dopisi.

V Trstu 23. aprila.

Madžari imajo v Trstu vselej smolo, kadar koli se pokažejo Arpodovi sinovi na jadranske obale. Ni še pozabljeno, kako jih je tržaško ljudstvo, zgoli izobraženo, pogostilo z gnjilimi pridelki gorkega juga, ni se še blato osušilo, ki je ko dež škropilo parniku na krov, rekli so odlični gospodje, da je škoda blata, ki se je onesnažil na hrbtih madžarskih zoftov, pa naj bode uže tako ali tako, platno se z vodo beli in Turki in njegovi prijatelji še blata civiliziranega Trsta vredni niso.

Minoli teden je prišel po noči z Lloydovim parnikom sultanov adjutant, Tashin Bei v Trst z Korvinovimi zvezki za Madžare. Iz Ogerskega so mu prišli štirji študentje naproti. Z veseljem korakajo ti zofti v Hotel de la Ville, kjer je stanovanje imel, srce jim močno bije, ko po stopnicah korakajo vedno bližje in pred vrata, vsak je zdihnil: *Allah il Allah*, ter se na prsa trkal pričakovaje sluge, ki jih je šel napovedat. Ali stoj — barva jih je spreminjala, ko jim

je sluga naznanjal da jih Bej neče sprejeti, ter da jih je na turški konsulat napotil. *Teremtete* je grmelo po stopnicah ter *basama* na ubogega Allaha in Mahomeda, da jim je dal tako slabo uro za pozdrav svojega sina.

Pa Madžar, ki ima proti Turku židovski značaj, ko pes liže rad Turku roko, tako so tudi oni samo to srečo uživali, da so smeli z Beiem popotovati na Dunaj, ali ne v isti kopeji. Ubogi Madžari, ne dali bi za obstoj vašega naroda piškavega oreha, kajti Turek in njegovi sorodniki zginó še v tem stoletji iz Evrope, to tirja naravni zakon in napredek časa, kateremu za žrtvo pade, vsaka stvar ki je nenaravna.

Sezite si v roke, vi Madžari, s Turki zvezite se prav prijazno, da prej z svojega zemljevida zginete. Dvakrat so bili uže Madžarski zofte v Trstu primerno sprejeti, in morda, da se v tretje pripeti še kaj hujega. Tudi to pot, ako bi bilo ljudstvo znalo, da imajo turški prijatelji priti, gotovo ne bi bilo manjkalo demonstracije uže na postaji, to da prišli so tiho v *kontrabant*.

Kupčija gre slabo, vse se je na mah podražilo, na borski je vse prepadeno in burno, ljudi na tisoče brez dela, kaj bode? tatvine se bode množile, da bo grozovito. Tukajšnji Lloyd je dobil povelje, naj ima pripravljnih več parnikov, kuhinje, ki so ko male utice za armado, naj se iz magazinov pripravijo, nadejati se je neke ogromne ekspedicije v Dalmacijo in dalje v Bosno.

Naš komični mestni zbor je minoli petek zaključen bil, ko bi bil še v saboto lahko zboroval, pa uže peto leto vražji okoliški poslanci vedno črto čez račun laške stranke delajo, izjavili so se namreč, da oni nečejo za krivične stvari glasovati in tako ni bilo več postavnega števila in deželni zbor je bil — sklenen.

Politični pregled.

Deželni zbori so po kratkem a marljivem delovanju zopet zaprti; državna zbor na Dunaji in v Peštu sta zopet začela svoje delo, obema se je predložila avstrijsko-ogerska nagodba, trdo delo, ki utegne marsikak vihar zbuditi. —

Spolnuje se, kar smo vedno trdili. Vojna mej Rusijo i Turčijo je počila. Na sv. Jurija dan se je pretrgala diplomatska zveza mej rusko i turško vlado; ruski poslanec Nelikov je zapustil Carjigrad in od tega dne se pomika ogromna ruska vojska skoz Rumunijo proti spodnjej Donavi; ko to pišemo, uže stojé ruska krdela v Jaši, Galacu, Ibrajli i Bukrešu, morebiti tudi uže pri Kalafatu; v Aziji pa se bližajo trdnjavi Kars.

Ne še potrjene novice pravijo, da so Turki iz Vidna čez Donavo šli i posedli Kalafat, iz katere trdnjave so se umaknoli rumunski vojaci; če je to res, bode kmalu tukaj srdit boj, ker Kalafat je jako vtrjen i težko ga je vzeti. Sploh bode na Donavi

teklo obilo krvi, ko bodo Rusi skušali čez to reko udariti, ker Turki bodo prehod na vso moč branili. Kmalu bomo čuli o srditih bojih, upamo i Boga prosimo, da zmaga rusko orožje, ker potem bode konec turškega trinoštva, kristijanom posije lepše solnce, Slovanom napočijo lepši dnevi in umolkne pesem, ki toži: Za Balkana nejma dana. Britkosti kupa naših bratov na Balkanu je prekipela, mera turškega divjaštva je polna, Bog je pravičen!

Poročilo

političnega društva „Edinost“ obravnav o XIV. občnem zboru v dvorani „Slavjanske čitalnice“ v Trstu dne 22. aprila 1877.

Predsednik drž. in deželni poslanec, gosp. Nabergoj, zapisuje tajnik, g. Dolinar, vlado zastopa višji komisar, g. Vidic.

G. predsednik nariše v malih besedah namen občnega zboru ter odpre zborovanje.

I. točka: Branje in potrjenje zapisnika; zapisnik je bil potrjen.

II. točka: Odprava okrajnih načelnikov in nadomeščenje domačih zaupnih županov. Predno se o II. točki govori, povzame besedo g. poslanec Nadlišek ter o kratkem razloži seje deželnega zboru, omeni, da je hotel on govoriti o slabem gospodarstvu, ki vlada v občini, pa stvari še niso na dnevni red prišle in ko pridejo, on svoj glas povzdigne, ker tudi okoličanski denarji polnijo mestno denarnico.

G. Dolinar pojasni, kako je okolica vse stare pravice zgubila, kako jo je laška večina v mestnem zboru obstrigla, največja napaka pa so laški okrajni načelniki, do katerih ljudstvo nobenega zaupanja nema, treba je da vedno od mestnega zboru tirjamo, da nam našo prošnjo usliši mi se ne smemo nikdar navelečati.

Gerdolj, prosti kmet, pravi, da mora vsakega okoličana sree boleti, ko vidi koliko pritožb je vedno zaradi okrajnih načelnikov, kateri še slovenskega jezika ne umejo. Ko so bili domači župani, storili so vse v zadovoljnost za komun ter je ljudstvo tudi zaupanje do njih imelo. Treba je, da zopet ponovimo prošnjo do mestnega zboru in to tolikokrat, da dosežemo. Ako pa ne dosežemo pri mestnem zboru, treba se bode obrniti do visoke vlade, da nam pomaga iz te laške pasti.

G. Nabergoj razloži govorniku, da je to občinska stvar, da se moramo le na občino obračati, ker le ona je gospodinja vseh občinskih stvari, ker je sedaj mestni zbor drugače sestavljen, mogoče je, da se stvar doseže. Magistrat je sam prepričan, da nema uspeha, mislili so, da okolico lahko z okrajnimi načelniki na mah polasčijo ali zdaj vidijo, da so se prevarili.

G. Primožič: Jaz odobravam to pojasnjenje, da se mora prošnja le na mestni magistrat staviti ter podpiram stvar in jo gorko priporočam, da jo občni zbor sprejme.

Gerdolj pravi, da so okoličani popolnem zapuščeni in vpraša, ali ni vlade, da se nanjo obrnemo.

G. Purič povdarja, kako so poslanci laške večine le z močjo pritiskali na takratno vlado, da so dosegli, kar so hoteli imeti.

Gerdolj se huduje, da ima vse gmajne in pašnike magistrat v lasti in da sčasamo še več onej stranki pripade, še celo imetje okoličanov.

G. predsednik zavrne govornika in mu pojasni natanjko, da gre tukaj vse po mestnih pravilih, kateri so tudi postava, ako pa bi bili vsi tako vneti in bi tirjali svoje pravice, tedaj bi se okoličani tudi bolj brigali za svoje koristi in bi stvar danes drugači stala. Žalibog, da taka mrzlota vlada po okolici, ter se dajo od vsake magistratove sence strašiti, na mesto, da bi možato postopali.

G. Trobec: Ker se je uže toliko pretresavalo o tej točki in da bode konec debate, predlaga on, naj bi se stavila posebna prošnja, da bi se imenovala komisija, ki bi stvar preiskavala, ali je naša prošnja opravičena ali ne. Videli smo, kaka se je v deželnem zboru godilo, kako sredstva so se tam rabila.

G. Nadlišek je za to, da bi se prošnja po vsej okolici podpisala.

G. Trobec pravi, da je pol. dr. „Edinost“ za vso okolico, da ono v imenu vse okolice lahko in zdatno to stori.

G. Nadlišek povdarja, da bi bilo veljavniše tako.

G. Nabergoj misli, da bi bilo dobro, da se napravi še posebna prošnja in podpiše po vsej okolici.

G. Purič meni, da je težavno podpise nabirati po okolici.

G. Trobec navede, da ima pol. društ. v vsaki vasi svoje zastopnike, da morajo oni poskrbeti za podpise.

Ko je g. predsednik načrtal predlog ki se glasi: Politično društvo „Edinost“ je sklenilo, da se napravi prošnja do mestnega svetovalstva, da se odpravijo sedanji okrajni načelniki in nadomestijo z domačimi župani.

Pri glasovanju je bil predlog soglasno sprejet.

II. točka: Slovensko vradovanje magistrata z okolico pojasnil je v daljšem govoru:

Tajnik Dolinar: Ena naj svetejših pravic, za katero se borimo, je naš materini jezik, ker je temelj izobraževanju in obstanku našega naroda. Uže lani smo napravili o tem smislu resolucijo na mestni zbor, pa — kakor z vsako našo pravično prošnjo, je tudi z resolucijo prešla laška stranka mestnega zboru na dnevni red in jo vrgla pod klop. Mi se ne smemo strašiti take nepravčnosti, ampak moramo vedno ponavljati tirjatve, da izve naobražen svet, da se mi z resno voljo bojujemo za narodne pravice na obalah Adrije.

Da se ta stvar v naš prid reši, dragi okoličani, treba je, da tudi vi pokažete v

dejanji ter pišete vse prošnje in druge stvari vsakemu uradu le v slovenščini. Kaj koristi nam boriti se, ako vi nečete iz principa na svojo korist delati tako, kakor vsak drug narod, namreč boriti se za svoj slovenski jezik, ali ni sramotno, ko okoličan na magistratu laščino z veliko muko mlati, da se mu vse v pest smeje v veliko zadovoljnost onim, ki ga imajo za hlapca.

Jaz stavim toraj ta le predlog: Pol. društ. „Edinost“ naj napravi v misli § 19. državnih osnovnih postav sprošnje do mestnega magistrata, da se s slovensko okolico slovensko uraduje.

G. Trobec: Obrnoli smo se uže lani do visoke vlade, dobili smo tudi odlok, v katerem je vlada zaukazala mestnemu magistratu, da mora v okolico slovenska naznanila in druge spise pošiljati, ali magistrat ima trdo kožo, še vladi kljubuje in se ne drži vladnega povelja in vlada stoji mirno proti temu, prosim da bi se ta opomba tudi v prošnjo vpisala.

Primožič: Jaz imam temu še nekaj dostaviti, namreč, tega ni treba prositi, to nam gre, to moramo tirjati ostro in jaz sem za to, da stavimo resolucijo v tem smislu na mestno svetovalstvo.

G. Dolinar: Tedaj bodem formuliral predlog. Politično društ. „Edinost“ naj stavi na mestno svetovalstvo resolucijo, v kateri zahteva v imenu vse okolice vse uradovanje z okolico v slovenskem jeziku.

Ko je bil Dolinarjev predlog na glasovanje dejan, sprejet je bil soglasno.

(Dalje prihodnjič).

Domače stvari.

° **Konfiscirana** je bila zadnja št. „Edinosti“; oč. gg. naročniki naj nam oprostite pri težavnej stvari in krčevitih §§, da niso lista dobili. Kaj da je dalo drž. pravdnistvu povod list konfiscirati, to nam je še danes uganka. Lepši dan se bliža, tako je bil naslov članka, vsi izobraženi Slovenci so govorili, ko so članek brali, da oni, ki je konfisciral, ne zna dobro slovenski. Mi se o tem ne bomo pričkali, koliko zmožnosti v slovenščini imajo pri drž. pravdnistvu, saj je slovar pri rokah, na preliko: beseda vlada (Regirung) ta je uže huda, te besede bi se skoraj nikdar imenovati ne smelo, pa pustimo to. Čudili smo se vsi, da je lepši dan tako homatijo pouzročil, nekdo nam je še celo rekel: Gotovo je imel drž. pravdnik čudni koledar v roki, gotovo se ne nahaja noben lep dan v njem.

° **Delalsko društvo** s čudnim imenom obstoječo iz samih slovenskih delalcev, ki pa le za gnoj laščini služijo, če prav pri zborih tako čudno Laha go glavi tolčejo, da še Furiana boli, mesto da bi v svojem jeziku govorili, imelo je v nedeljo nek čuden občni zbor, ki bi se prav po domače le črna šola imenoval, tu se je vpilo sem ter tja, govoriti se niti moglo ni, policijski komisar je sedel mirno, na mesto da bi bil društvo, ki je svoja pravila prelomilo, raz-

postil; pripetila se je še druga stvar, namreč: tisti, ki so tirjali občni zbor, da se predsednik odstrani, ki je samovoljno prošnje koval in razpošiljal brez dovoljenja glavnega zbora, bili so še v pričo komisarja izključeni brez vzroka. Kako je čuval policijski komisar postave?

Temu se mi tem bolj čudimo, ker poznamo surovost in grdo nesramljivo vedenje delalcev, posebno nekaterih. Tukaj ne govorimo, da bi služili koji stranki, ampak da razločimo in izrečemo očito nevoljo neotesanih slovenskih delalcev v Trstu, kateri so res le za laški gnoj, da laščina bolj napreduje. Društvo, katero tak predsednik zastopa, kateri samovoljno dela, kar hoče: prošnje, pritožbe, tako društvo je še za Turke preslabo, naj gre na Turško. To smo hoteli omeniti, da bode ljudstvo znalo, da sodimo prav, ter da hočemo s tem le koristiti, ako malo omenjamo o nerednosti, kakoršne bi kratko ni malo biti ne smelo.

° **P. n. gg. odbornikom, poverjenikom, pevcem in sploh prijateljem „Slavčevim.“** Vseled sklepa „Slavčevega“ odbora 19. aprila t. l. bode „Slavec“ pel Nabrežini dne 10. maja t. l. praznik v Nebohoda pri slovesnej sv. maši ob 9¹/₂ zjutraj in pri koncertu ob 5 popoldne. Prosim prav spodobno vse p. n. gg. pevce, kateri se mislijo vdeležiti pri petji, naj mi blagovole nemudoma to naznaniti ter naj pristavijo, ali jim bode mogoče tudi pri sv. maši peti. Pela se bode Oberhofferjeva maša. Skušnja za mašo bi morala biti vže ob 8. uri zjutraj; zadnja poskušnja za koncert bode ob 3¹/₂ popoldne. — Program se bode naznanil v prihodnji „Soči.“

Ant. Hribar

„Slavčev“ pevovodja.

Opozorujemo uže danes vse rodoljubne tržaške Slovence na zgoraj omenjeni koncert, ter pozivljamo vse prijatelje in narodnjake lepega petja, da se vdeležijo slavnosti, ki bode sijajna in živahna. Pod prostim nebom popoldne bodo peli razen celega zbora še Goriški kvartet in zbor, kanalski kvartet in zbor, Rifemberški zbor, Dornberški zbor, Nabrežinski zbor in Briški zbor, potem slavni Proseški in Tržaški stori kvartet. O 5 uri bo tombola z lepimi dobitki in potem slavnost.

Vsi izobraženi Slovenci bi se morali v „Slavčka“ vpisati ter podpirati društvo, ki je za Primorsko tako koristno in potrebno.

Tržačani in okoličani, ne zamudite priti 10. maja Nabrežino k „Slavčkovi“ slavnosti. Domu gredoč lahko rabite tri vlake, ob 8, ob 9¹/₂ in ob 11¹/₂ uri proti Trstu, tako da lahko vsak po svoji želji gre domu, kadar mu je drago. Želimo, da bi drugi Slavčkov koncert v Trstu bil, ali kje v okolici; zato pa je treba da pristopijo vsi okoliški pevci v društvo, da se podučujejo po društvenih napevih. S tem bi storili velik korak v napredek.

° **Tržaška čitalnica** je imela v svojih prostorih minoli teden besedo; igrala se je tudi igra: *V Ljubljano jo dajmo*. Petje

in igra, vse se je vršilo izvrtno in le soglasno se je slisala pohvala pevcem in igralcem. Škoda, da je v Trstu toliko slovenskega elementa, tako zanemarjenega, lahko bi se Trst odlikoval pred Ljubljano v društvenem življenju, dalo bi se mnogo napraviti, ali žalibog, vlada velik separatizem in partikularizem; društva, kolikor jih je, le životarijo in Slovenci sami nemajo nobenega skupnega zahajališča v kako gostilno ali kavarno, nekaj jih hodi v to, drugi zopet v drugo gostilno in kavano, da rečemo prav odkrito: Nekateri gospodje so previsoki, da bi se družili z nižjimi ker mislijo, da bi to ne bilo spodobno!!

Poglejmo Italijane, kako zvezo imajo mej sabo in kako je pri njih prva stvar narodnost in napredek. Kaj pa je pri nas? denar in dobičkarija. S kolikim trdom in žrtvami se pri nas narodno polje obdeluje, to znamo dobro mi, ki gubimo obilo časa in denarja, in imamo neprilik in ščuvanja, da ja hudo. Lahko bi imeli tržaški Slovani, katerih je samo v mestu okoli 30,000, svoj narodni dom, kjer bi se dalo veliko v prid naroda z vspehom doseči. Žalibog, da v Trstu nemamo mej vsemi bogataši niti enega mecenata, ki bi pot odprl drugim se svojo radodarnostjo.

° **„La Verità“**, lokalni laški list, obdeluje uže v tretji številki magistratove uradnike in župana samega, da je sramota, očitaje jim sleparstvo, ali oni se ne menijo, da tudi jim jasno na konci članka pravi pisec: *Ako imate le senco poštenja, morate me pozvati pred sodnijo*. Mi opozorujemo naše okoliške poslance, naj stavijo županu interpelacijo: Hoče li on pred sodnijo klicati urednika lista, ki jim očita sleparstvo, ker to je uže sramotno mestnemu zboru in svetovalcem, da jim predseduje tak župan, ki ga listi tako sramotno obdelujejo.

Na dan s pravico, strgajte krinko razglave konsorteriji, ki slepi ljudi z svojo liberalnostjo in švindelnom uboge davkoplačevalce. Čudimo se, da državno pravdnistvo mirno gleda stvar, ki je škandalozna vsej provinciji.

Naj na visokem mestu stvar razkrijejo in opravdajo in naj te besede najdejo dobro mesto.

° **Novi župnik** g. Janez Treven je bil pri sv. Ivanu v ponedeljek popoldne ob 1 uri z veliko slovesnostjo sprejet. Cerkev in zvonik sta bila s zastavami okrašena, na facadi cerkve pa je vihrala slovenska trobojnica v znamenje, da je tu slovenska zemlja in slovenski krepki narod. Vsi odlični možje so sprejeli g. novega župnika z veselimi pozdravi. Dobro došel, sin majke Slave, dobro došel, dušni pastir in župnik naše fare, Bog te sprimi in Ti daj potrpežljivost v svetem poslu, ne zabi ubogega naroda, mi pa Te bomo podpirali v vsakej stvari in si prizadevali, Ti življenje sladiti; Bog Te poživi in ohrani leta in leta naši fari v zadovoljnost, tako so puhtele misli zvestih faranov svojemu novemu došnemu pastirju in župniku.

Na večer pa so počastili pevci novega g. župnika z ogromnim zborom lepih narodnih pesmi. — Ivanski pevski zbor se vdeleži ves slavčkovskega koncerta.

* **Nesreča.** Minoli teden je šel 77 letni g. Rovis čez kolesnice tramvaja, ko je ravno voz pridrdral, padel je pod konje, da mu je kolo prsa zmeškalo. Nesrečnega se nesli v svoje stanovanje, kjer je po kratkem času umrl.

* **Obesil se je v borštu *Ferdinando*** nek delalec kakor se je zvedelo iz njegovih pisem, ki jih je pri sebi imel, bil je doma iz Tirolskega in si vzel življenje zaradi revščine in pomanjkanja dela; en sam sold so dobili v njegovem žepu.

* **Vojaški naborniki** so pri letošnjem naboru tabo razsajali, kakor živine, v krčmi, ko jim niso hoteli pit dati, naskočili so okna in vrata ter vse prekucnili in pobili.

* **Znamenje vojne.** Ruski parnik, ki je pred nekaj dnevi pripeljal več tisoč sodov loja, moral je v Trstu ostati. V saboto je kapetan dobil brzozjavno vest, naj parnik v Trstu varno spravi, mornarji pa naj se vrnejo po železnici domov ruskih brodov je več tukaj. Trdnjave krog Trsta so vse oborožene in pripravljene braniti obalo proti napadu sovražnega brodovja.

* **Tržaške črne bukve.** Dva rokodelska učenca sta se hudo stepla ter drug drugega z nožem ranila.

* **Novo rokodelstvo.** Nek zviti tiček se je ponujal po več hišah, da stanovalcem zimska okna sname in jih nadomesti z veternicami, pa koder je natikal veternice, povsod je sredi dela zapustil hišo in odnesel, kar se je dalo.

* **Uskok** vojnega mornarstva in brivec sta nekega trgovca hudo napadla ter ga na tla podrla, pa policija je bila takoj na mestu in zaprla zločina.

* **Nevaren laški hudodelnik** je bil v neki hiši na korsi ugrabljen; laška vlada je razpisala sto tisoč lir onemu, ki ga ugrabi, lepo darilo policijski tržaški straži.

* **Celo okno** fotografij je potegnil nek dolgoprstnik raz zid pred hišo, kjer ima fotograf svojo delalnico. Njegovo veselje je le malo časa trpelo, v veži neke hiše, kjer je praznil izlogo, bil je prijet in odpeljan v ječo.

* **Občutljiva ljubezen.** Nek mladenič je svojo ljubo z pestmi na sredi ulice tako obdelaval, da so jo morali v bolnico peljati.

Ugrabila je municipalna straža nekega mladeniča v hipu, ko je neki tuji gospej potegnil z vratu zlato verigo in uro.

* **Tat,** ki je neki prodajalki izmaknil listnico z denarjem, skupil je prav dobro. Žena katerej je njena tovaršica povedala, da je ukradena, na migljaj plane na tata ter mu preiče žepe in najde svoj denar. Zdaj pa so začele pesti Evine hčere tako močno in hitro podati, da jih čuti še zdaj, ko sedi v tamnici, kamor ga je straža spremljajočega z veliko množico peljala.

* **Koliko se je sploh pokradlo v minulih dneh in koliko so jih zaprli,** o tem bi lahko popisali ves list, naj zadostuje samo to, da jih vsak dan naj manj 12 zapró.

Razne stvari.

* **Svetovne razstave** so postale jako navadne; kakor ameriški listi poročajo, bode leta 1879 svetovna razstava v Torenti v deželi Kanada.

* **Grozovita nesreča.** Na Francoskem v *Graissacaci* je v tamošnjih rudnikih nastal ogenj; rudokope, kar se jih ni moglo rešiti, vdušil je ogenj ter so jih uže 14 ko oglje zgorele iz jame prinesli, drugih iščejo.

* **Morilec svoje žene in hčere.** V Bagneusci na Francoskem je neki gospod imel se svoje lepo ženo lepo hčer; ko je ta odrastla, in ko je nastal prepir mej njimi zaradi neke mlade Belgičanke, ločila sta se zakonska, poslala hčer v neko izobraževališče. Dekličin oče je šel v izobraževališče in odpeljal hčer ter jo vrgel blizu mesta v globok vođjak brez vode, v kateri je bil veliki pes malo prej padel. Ona je padla na pesa, ni se ubila, ali razkačena žival jo je začela griziti, ta vpije na pomoč, joka in prosi, nje glas se je vendar čul, pa ko jo izvlečejo iz jame, bila je vže mrtva.

Policija je po velikem trudu zvedela stanovanje morilca in njegove ljube Belgičanke, katero je precej zaprla. Od morilca je policija zvedela, da je šel zopet v Bagneusc se maščevati. Nekaj dni potem je bilo vse alarmirano v Bagneusci, ker so videli morilca. Še tisti večer je šel trkat na vrata svoje žene, katera so se mu tudi odprla, ko pa hoče iti v sobo svoje žene, bila so zaprta, katera je pa odprl s tem, da je v ključavnico z revolverjem streljal. Krogla zbije ključavnico in morilec stopi v sobo svoje žene, katera je pa od velikega straha skoz okno skočila in se ubila. Zidarji blizu tam pri delu neke hiše, prišli so ter hoteli prijeti morilca, pa zapodil je se streljanjem vse v beg. Žandarji so zastražili hitro hišo, pa pri vsem tem je morilec pobegnil. Vlada je razpisala na njegovo glavo veliko denarja.

* **Živ zakopan** je bil v Belgiji 18 letni mladenič, katerega so za mrtvega imeli, ležal je na odru, kakor drugi mrlič, potem so ga nesli v cerkv in iz cerkve v jamo. Ko v jamo rakev polože, šlihi se iz nje ropot, pogrebci zbeže strani i povedo župniku, potem še le so se upali vsi preplašeni odpreti rakev, pa ko jo odpró strašan pogled, — mrtvec je bil ves skrčen, ker se je vpiral, da pokrov odpre, ker pa tega ni moral, zadušil se je.

Opomba.

V sestavkih z napisom „Poslano,“ izpustil se je po naključbi v nekih listih pristavek, da uredništvo nij odgovorno za take dopise. To s tem popravljamo.

Poziv.

Mnogo naročnikov še ni plačalo za minolo četrt leta, mej temi so tudi nekateri, ki dolgujejo za lansko leto; vsem nezanesljivim smo ustavili list ter jih pozivljamo, da pošljejo precej naročnino. Mi ne moremo poleg dela in truda še toliko materialne škode trpeti. One, ki so še od lanskega leta zaostali, priobčimo v listu z imenom, potem pa jih odvetniku damo, da dolg potirja.

POZOR.

Kedor hoče pokusiti dobro domačo kapljico, naj se potruži v nedeljo 29. t. m. v Rojan h kmetu

Luki Piščancu.

Žaganje

v množimi, to je mnogo skupaj, kupuje se vedno v Trstu; ponudbe naj se pošiljajo pod šifro:

T. 1000 poste restante v Trst.

Najboljše sveče za cerkev in najcenejše dobé se pri g.

Oroslavu Dolencu
v Ljubljani,

kateri ima uže dobro znano tovarno za domače voščene izdelke v Ljubljani in oddaja večini cerkva po Slovenskem svoje dobro znane čisto voščene sveče. Kot domač obrtnik priporoča se torej vsem č. cerkvenim predstojnikom in č. duhovščini sploh.